

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

27 februari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over expansiesteun aan de sector van producenten van hernieuwbare energietechnologie

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de krachtlijnen van de SPRE-studie ruimtelijk-economische dynamiek Vlaanderen

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het charter economie

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de campagne van de federale regering om de negatieve trend van de Amerikaanse investeringen om te buigen

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Claes tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de sluiting van de Philipsvestiging in Hasselt

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de mogelijke alternatieve activiteiten op de site van Philips Hasselt

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de adviescheques

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 27 februari 2003

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.05 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over expansiesteun aan de sector van producenten van hernieuwbare energietechnologie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over expansiesteun aan de sector van producenten van hernieuwbare energietechnologie.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, het gaat – jammer genoeg – minder goed met een aantal bedrijven en sectoren in Vlaanderen. Een aantal bedrijven ziet zich verplicht over te gaan over tot sluitingen of inkrimpingen, wat uiteraard tot heel wat ontslagen en afvloeiingen leidt.

Tegelijkertijd blijken een aantal sectoren evenwel in de lift te zitten. Een van die sectoren is de productie van duurzame en hernieuwbare energietechnologie. Op de dag dat iedereen kon vernemen dat Philips Hasselt de deuren zou sluiten, stond in de kranten te lezen dat Hansen Transmissions een nieuwe fabriek in Lommel zou openen en op zoek was naar 152 technisch geschoolde arbeiders en bedienden. Ik vind dit zeer markant. Enkele maanden voordien had het bedrijf overigens al 28 mensen in dienst genomen.

Hansen Transmissions produceert en ontwerpt tandwielkasten voor windturbines. In 2005 zou de nieuwe fabriek in Lommel op kruissnelheid moeten draaien. Op dat ogenblik wil de firma nog 120

mensen in dienst nemen. Met deze fabriek gaat een investering van 93 miljoen euro gepaard. In totaal gaat het om ongeveer 300 nieuwe jobs. De Vlaamse regering heeft deze vestiging van Hansen Transmissions overigens 7 miljoen aan investeringssteun toegekend.

Een tweede treffend voorbeeld is Turbowinds, een producent van windturbines. Turbowinds beschikt over een productiehal in Overijse en over een onderzoeksafdeling in Hasselt. Eind januari 2003 hebben we vernomen dat Turbowinds, via de dochteronderneming Les Vents de France, van plan is om 20 percent van de Franse windenergiemarkt te veroveren.

Aangezien in Frankrijk bepaalde groenestroomdoelstellingen moeten worden gerealiseerd, zullen tegen 2010 ongeveer 13.000 windturbines worden geïnstalleerd. Er is in Frankrijk dan ook een grote afzetmarkt voor deze technologie ontstaan. Vanuit Hasselt en Overijse zou Turbowinds hiervoor de nodige commerciële kennis en onderdelen kunnen leveren.

In de jaren tachtig was Vlaanderen een pionier op het vlak van de windturbintetechnologie. Jammer genoeg hebben we deze voorsprong uit onze handen laten glippen. De Denen hebben zich volop op deze markt gegooid en hebben ondertussen het grootste deel van de wereldmarkt ingepalmd.

Deze twee bedrijven zijn niet de enige concrete voorbeelden die ik zou kunnen aanhalen. Wat de hernieuwbare energietechnologie betreft, zijn in Vlaanderen nog heel wat andere bedrijven actief. Ik denk hierbij niet enkel aan de grote consortia die offshore windmolenparken willen bouwen en deze ervaring en expertise nadien ook in het buitenland zullen valoriseren. Heel wat Vlaamse KMO's produceren zonneënergiesystemen of bepaalde onderdelen ervan. Enkele voorbeelden van bedrijven die deze producten op de markt aanbie-

Glorieux

den, zijn Izen uit Lille, Solar Shop uit Antwerpen, Budens uit Heverlee, Blozoen uit Eke, Atag uit Merksem, Viessman uit Zaventem en Solar uit Aalst. Ik heb het hier enkel over bedrijven die deze technologie in Vlaanderen produceren. Bekaert Solar Systems wil ik hier bewust niet vermelden. De zonnecellen die door dit bedrijf worden aangeboden, worden immers in de Verenigde Staten gefabriceerd.

Er is in Vlaanderen een kritische massa aan bedrijven op dit terrein actief. De afzetmarkt in het binnen- en het buitenland voor hernieuwbare energietechnologie, zoals windturbines, zonneënergiesystemen en biomassa-installaties zal blijven groeien. Deze hoogtechnologische, duurzame sector werkt toekomstgericht.

Bovendien levert niet enkel de productie van de hernieuwbare energiesystemen kwaliteitsvolle jobs op : de installatie en het onderhoud van de windturbines, van de foto-voltaïsche zonnepanelen en van thermische collectoren zal in de toekomst heel wat duurzame tewerkstelling creëren.

Vlaanderen en de Vlaamse overheid hebben er dan ook alle belang bij om de ontwikkeling van deze specifieke sector te steunen. De investeringssteun die de Vlaamse overheid heeft gegeven aan Hansen Transmissions is daar een mooi voorbeeld van. Het toont aan dat een bewust en doelgericht ondersteuningsbeleid in deze sector vruchten kan afwerpen.

Mijnheer de minister, welke initiatieven heeft de regering tot nu toe genomen om de ontwikkeling van de sector van de producenten van hernieuwbare energie in Vlaanderen te bevorderen ? Welke bijkomende expansiesteun zal de regering geven aan deze sector om de bestaande bedrijven te helpen groeien en andere ertoe aan te zetten zich in Vlaanderen te vestigen ? Turbowinds richt zich nu bijvoorbeeld ook op de Franse markt omdat daar in de nabije toekomst 13.000 windturbines worden geïnstalleerd. Indien Vlaamse bedrijven die kunnen produceren, dan zou dat een goede zaak zijn voor de eigen economische groei en tewerkstelling. In welke mate ziet u mogelijkheden om via Export Vlaanderen de bedrijven te steunen die hernieuwbare energie produceren, zodat ook zij de afzet van hun duurzame producten in het buitenland kunnen verhogen ?

Deze sector beschikt over heel wat troeven die overheidssteun meer dan verantwoorden. Ze biedt

namelijk de mogelijkheid om verschillende doelstellingen van de Vlaamse overheid te realiseren. Ik denk daarbij aan de duurzame tewerkstelling in de KMO's, de groei van een toekomstgerichte, hoogtechnologische, industriële sector, het leveren van een positieve bijdrage aan het klimaatbeleid van de regering, enzovoort. Hiermee is deze sector een typevoorbeeld van een sociale, liberale en groene synergie.

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de drie vragen van de heer Glorieux vereisen een duidelijk antwoord. Mijnheer Glorieux, ik wil er u wel op wijzen dat niet alles wat u naar voren hebt gebracht onder mijn bevoegdheid valt. Minister Stevaert is bevoegd voor het energiebeleid op zich, minister van Wetenschapsbeleid Van Mechelen staat in voor de innovatiesteun aan de KMO's.

Binnen het beleidsdomein Economie is niet in een specifieke expansiesteun aan de sector van de producenten van energietechnologieën voorzien. Zoals de meeste sectoren kan ook deze echter genieten van de algemene expansiesteun en ecologiesteun.

In het gewone steunregime worden dergelijke investeringen als zijnde van strategisch belang bestempeld omwille van de introductie van nieuwe productietechnologieën in het Vlaamse Gewest. Dit levert een verhoogde steun op. Ecologiesteun, daarentegen, spitst zich – overeenkomstig de Europese kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu – toe op het aanwenden van milieuvriendelijke technieken. Het vervaardigen van een milieuvriendelijke technologie is geen relevant element in het toekennen van de ecologiesteun. Deze sector krijgt dan ook – net zoals andere sectoren – steun voor milieuvriendelijke productieprocessen die zich bijvoorbeeld toeleggen op grondstoffenbesparing, energiebesparing, met inbegrip van investeringen in hernieuwbare energietechnologieën, en vermindering van de milieubelastende effecten die verder gaan dan de norm.

Daarnaast wordt deze sector evenwel onrechtstreeks gesteund, omdat ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie wel kunnen genieten van ecologiesteun. Momenteel wordt aan investeringen in hernieuwbare energie, uitgevoerd door kleine ondernemingen, 20 percent ecologiesteun toegekend. Voor investeringen van middelgrote en grote ondernemingen bedraagt dit percentage 10 percent. Overeenkomstig de Europese kaderrege-

Gabriels

ling wordt deze steun berekend op de meerkosten ten opzichte van een klassieke energieproductie, verminderd met de opbrengsten en besparingen gedurende 5 jaar. Uit standaardberekeningen blijkt dat deze meerkosten gemiddeld 90 percent van de investering bedragen. Daarnaast genieten deze investeringen van een vrijstelling van de onroerende voorheffing gedurende 5 jaar.

Minister van Energie Stevaert neemt eveneens enkele initiatieven die de sector van de producenten van hernieuwbare energie ondersteunen. Ik verwijs hierbij naar het systeem van de groenestroomcertificaten, die het gebruik van hernieuwbare energie promoten. Voor hernieuwbare energie wordt als beleidsdoelstelling opgenomen om tegen 2004 2 percent groene stroom in de totale elektriciteitsleveringen te hebben en om dit aandeel lineair te laten toenemen tot 6 percent in 2010. Voorts maakt ook minister Stevaert werk van een CO₂-REG-decreet dat de vermindering van CO₂-uitstoot nastreeft door onder meer het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen.

U vroeg welke bijzondere expansiesteun de regering aan deze sector zal verstrekken. In uitvoering van het nieuwe kaderdecreet van 31 januari 2003 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid is momenteel een nieuwe ecologiesteunverlening in voorbereiding. Voor investeringen in hernieuwbare energie die worden gerealiseerd door kleine en middelgrote ondernemingen wordt in een ecologiesteun voorzien van 35 percent, te verhogen met 3 percent of 5 percent indien de onderneming beschikt over een ISO 14001 of EMAS-certificaat. Voor investeringen in hernieuwbare energie die worden gerealiseerd door grote ondernemingen is in een ecologiesteun voorzien van 25 percent, eveneens te verhogen met 3 percent of 5 percent indien de onderneming beschikt over een ISO 14001 of EMAS-certificaat. Ook hier wordt de ecologiesteun overeenkomstig de Europese kaderregeling berekend op de meerkosten, verminderd met de opbrengsten en besparingen gedurende 5 jaar.

Export Vlaanderen, binnenkort de FIT geheten, beschikt over een uitgebreid gamma van steunmaatregelen voor bedrijven uit de sector van producenten van hernieuwbare energietechnologie. Via het exportcentrum kan een bedrijf een beroep doen op advies en begeleiding voor haar inspanningen op het vlak van internationaal ondernemen.

Het advies en de begeleiding door Export Vlaanderen omvat het volledig traject dat het bedrijf doorloopt bij haar inspanningen op het vlak van internationaal ondernemen, van bij de initiële marktkeuze tot de uiteindelijke realisatie en consolidatie. Export Vlaanderen beschikt bovendien over acht exportbegeleiders. Dit zijn ervaren exportmanagers afkomstig uit de privé-sector met een sectorale specialisatie in onder meer milieu en machinebouw.

Regelmatig worden ook interessante handelsvoorstellen doorgegeven aan het betrokken bedrijf. Daarnaast wordt door de Vlaamse economische vertegenwoordigers actief geprospecteerd ten behoeve van Vlaamse sectoren met potentieel inzake internationaal ondernemen. De sector van producenten van hernieuwbare energietechnologie kan hier zeker toe worden gerekend.

Een Vlaams bedrijf kan tenslotte ook een beroep doen op financiële ondersteuning bij prospectie van buitenlandse markten. Er zijn onder meer tegemoetkomingen voor een Vlaams bedrijf dat een prospectiereis onderneemt, met een stand neemt aan een internationale beurs of een prospectiekantoor opricht in het buitenland.

Ook de KMO-contactcel voor het zesde kaderprogramma van de Europese Commissie houdt zich bezig met onderzoek naar de manier waarop we Europese gelden voor dit soort programma's beter kunnen benutten. Dit komt bovenop de KMO-innovatiesteun die bij Wetenschapsbeleid thuishoort.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik merk dat er interessante en zeer positieve zaken gebeuren. Ik juich dit toe en beklemtoon dat we kunnen overwegen om in de toekomst die steun nog te verhogen vanuit het perspectief dat deze sector bij uitsteking verschillende doelstellingen van de Vlaamse overheid helpt realiseren.

Daarom vinden we het verantwoord deze toekomstgerichte sector te steunen. We geven ook vaak steun aan sectoren die op lange termijn minder toekomstgericht zijn, hoewel ze ook acute noden hebben. Hier investeren we daadwerkelijk in het heden en in de toekomst. Dit moeten we steeds voor ogen houden als we een economisch expansiebeleid willen voeren.

Minister Jaak Gabriels : We hebben die zorg vorm gegeven door het verhogen van de huidige percentages.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de krachtlijnen van de SPRE-studie ruimtelijk-economische dynamiek Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de krachtlijnen van de SPRE-studie ruimtelijk-economische dynamiek Vlaanderen.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de SPRE-studie over de ruimtelijk-economische hoofdstructuur kende een vervolgstudie, namelijk over de ruimtelijk-economische dynamiek van Vlaanderen. Niet-tegenstaande deze studie blijkbaar al een tijdje geleden werd afgerond, is die tot op heden nog niet vrijgegeven.

Deze studie is belangrijk. Ik heb me wat verdiept in het leggen van de link naar de evaluatie van het Ruimtelijk Structuurplan. Ik heb wat wetenschappelijk materiaal en publicaties van de voorbije weken en maanden daaromtrent gelezen. Ik kan me inbeelden dat daar bijzonder interessant materiaal in staat om te komen tot die evaluatie en vervolgens al dan niet tot een bijsturing.

Er is de problematiek van de grote steden, van de ruimtebehoevende jobs, van de verwevenheid van functies die in de praktijk niet echt een groot succes is. Ik kan me inbeelden dat daar duidelijk over gepraat is. Er is de problematiek van de uitholling en van de dynamiek van de steden, waarbij er een verschuiving is van industrie naar dienstverlenende activiteiten. Dit zien we in een aantal steden in West-Vlaanderen in de praktijk althans gebeuren. Ik kan me niet inbeelden dat dit in de rest van Vlaanderen ook niet zo zou zijn.

Ik heb de indruk dat te kleine economische knooppunten de economische dynamiek niet ten goede komen. Niet dat het weer zoals vroeger overal moet mogelijk zijn om almaar uit te breiden, maar een al te stringente beperking van de economische knooppunten brengt de ruimtelijke en economische dynamiek in het gedrang.

De afbakening van de stedelijke gebieden zal wellicht ook een aspect zijn van deze studie. *Stricto sensu* heeft die afbakening te maken met de morfologie van de steden. Ervaringen, bijvoorbeeld bij de afbakening van het stedelijk gebied Kortrijk, leren dat dit dan ook een vrij steriele aangelegenheid is op het vlak van economie en bedrijventerreinen. Nochtans zou daarmee rekening moeten worden gehouden.

Een onaangepast aanbodbeleid, dat onder andere blijkt uit een vergelijking van de provincie West-Vlaanderen met de provincie Limburg, zou in bepaalde regio's jobs kunnen kosten. Dat zou becijferd zijn voor de periode 1994-2002, waarin het om 30.000 tot 35.000 jobs zou gaan. Het is niet duidelijk of dat waar is, maar het staat af en toe te lezen in de berichten van het West-Vlaams Economisch Studiebureau. Voor het beleid zijn dit belangrijke vaststellingen.

Hoe zal men tegenover de verdichtingsgebieden staan ? Wat is de relatie daarvan met de economische knooppunten ? In de Vlaamse regering wordt al lang gesproken over een plattelandsvernieuingsbeleid. Volgens het RSV komen de bijkomende 10.000 hectaren voor 15 percent in het buitengebied, maar is dat cijfer nog actueel, of moet het worden bijgestuurd ?

Onze fractie is ervan overtuigd dat het platteland een enorme economische dynamiek kan ontwikkelen. Nu wordt het in het economisch beleid echter als een soort residu beschouwd, althans zo wordt het in de praktijk ervaren. CD&V pleit voor een differentiatie en een complementariteit tussen plattelandseconomie en stedelijke economie. Dat was waarschijnlijk ook de bedoeling in het oorspronkelijke RSV. Er is echter een verschil tussen theorie en praktijk, en de indruk leeft dat de plattelandseconomie nu wat wordt gemarginaliseerd, al spreek ik op dit punt wat uit de buik.

Mijnheer de minister, al deze elementen zouden in zo'n studie aan bod moeten komen. Ze zijn immers essentieel voor een ruimtelijke en economische dynamiek. Daarom wil ik u de volgende vragen stellen over die opvolger van de SPRE-studie.

Decaluwe

Waarom is de nochtans reeds afgeronde studie nog niet vrijgegeven ? Wanneer werd ze aan het kabinet bezorgd ? Welke beleidssuggesties bevat ze ? Wanneer zal de Vlaamse regering daarover een standpunt bepalen ? U zult wellicht voorstellen doen in navolging van de wetenschappelijke studie. Wat wordt daarmee gedaan in het beleid ?

Is volgens deze studie een plattelandsvernieuingsbeleid nodig ? Voor ons moet dat over economie gaan, maar dan in overeenstemming met de basisprincipes van het RSV.

De voorzitter : Mijnheer de minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de vragen van de heer Decaluwe. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen was een gigantische opdracht, die volgens sommigen wat te langzaam werd uitgevoerd. In de commissie is door sommigen ook al gezegd dat er een al te sterk ecologisch accent in werd gelegd.

Op zeker moment heeft de Vlaamse regering een bijsturing gedaan. Er was een politieke afspraak om tegelijkertijd met het RSV ook te beginnen met het SPRE, namelijk een soort economische inhaalbeweging om de al te groene tendensen van het RSV op te vangen. Dat is ook belangrijk voor het concrete beleid, want het werd in verband gebracht met het areaal aan bedrijventerreinen en de 7.000 hectaren die nodig zijn voor nieuwe bedrijventerreinen. Bij elke afbakening van een stedelijk gebied ging het er vooral om een maatschappelijk draagvlak te vinden. Daarbij hadden bijna alle acties te maken met het voorzien in nieuwe bedrijventerreinen, en het daarvoor overhevelen van buitengebied naar binnengebied.

Het SPRE fungeert ook als een kapstok voor de problematiek van de green- en de brownfields. Ook in het beleid van minister Van Mechelen, zowel vroeger als minister van Economie als nu met betrekking tot het overheidsinstrumentarium, dat van de PMV en dat van het fonds voor de sanering van brownfields is een verband gelegd met het beleid eerst de brownfields aan te pakken, en dan pas de greenfields. Dat allemaal om te zoeken naar een maatschappelijk draagvlak door in het beleid economisch accenten in ruimtelijke zin te stellen tegenover ecologische accenten in ruimtelijke zin.

De studie is inderdaad uiterst belangrijk in zoverre het een beleidsdocument is waarmee de Vlaamse regering en u als minister in het bijzonder, het beleid zullen bepalen. Daarom is het niet onbelangrijk dat de commissie kennis krijgt van de studie.

Ze heeft het recht te beslissen er eventueel een speciale vergadering aan te wijden en de studie op haar merites te beoordelen. Los van de economische crisissfeer lijkt dit me met de huidige stand van zaken niet onbelangrijk. Wat de beleidsargumenten betreft, moeten we weten wat de Vlaamse regering op korte, middellange en lange termijn met de gevolgen van het gevoerde SPRE-beleid van plan is.

Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, ik zal de vragen van de heer Decaluwe uiteraard zo concreet mogelijk trachten te beantwoorden. De aanvullende vragen hebben evenwel duidelijk gemaakt dat de ruimtelijke economie onder twee departementen valt, namelijk Economie en Ruimtelijke Ordening.

Het RSV is een van 31 december 1994 daterende momentopname van de toenmalige behoeften. Met betrekking tot de industrie heeft de strikte toepassing van het RSV voor problemen gezorgd. Ik zal hier straks nog op terugkomen. De volgende vraag om uitleg van de heer Decaluwe sluit hier namelijk zeer nauw bij aan. Het charter Economie is hier immers rechtstreeks mee verbonden.

Het sectorvoorstel voor de economie moet duidelijk vermelden wat we precies willen implementeren. Er mag geen twijfel bestaan over ons voornemen om voor 2007 7.000 hectare aan bijkomende industrieterreinen te realiseren. Beide opmerkingen moeten resulteren in een decreet betreffende de ruimtelijke economie. In dit decreet moeten de grote principes in een kaderrichtlijn worden opgenomen.

Professor Vanhaverbeke en dokter Cabus hebben ons hun studie op 8 oktober 2002 overhandigd. Nadat ik deze studie door een aantal werkgroepen heb laten bespreken, heb ik ze op 9 december 2002 aan de stuurgroep van het SPRE overgemaakt. Bij het opmaken van een nieuw ontwerp van decreet betreffende de ruimtelijke economie zullen de beleidsopties van de stuurgroep in overweging worden genomen. Ik hoop binnenkort dergelijk ontwerp van decreet te kunnen indienen. Dit zal ten laatste begin april 2003 gebeuren. Dit is de reden waarom de studie nog niet is vrijgegeven. Zodra het ontwerp van decreet is ingediend, zal ik hier de studie als verantwoording aan toevoegen. Momenteel moeten we nog even nagaan hoe we bepaalde zaken wensen te implementeren.

Gabriels

Begin april 2003 zal ik, samen met minister Van Mechelen, dit ontwerp van decreet aan de Vlaamse regering voorleggen. In feite nemen we dit initiatief samen. Ik sta in voor het leveren van de nodige cijfergegevens. Ik zal me onder meer baseren op het charter Economie van de SERV. Ik zal even een aantal beleidsopties overlopen.

Het ruimtelijk economisch beleid heeft nood aan een nieuw, functioneel ruimtelijk economisch concept. Dit is geen vraag naar bijkomende ruimte. Er is vooral vraag naar een ander en beter ruimtelijk afwegingskader om de economische ruimtevraag te lokaliseren.

Het economisch beleidsveld moet zelf een economisch concept ontwikkelen. Dit concept moet aangeven welke ruimtelijk-economische beleidsopties moeten worden ontwikkeld.

De subregionale context, de verhuismobiliteit van de bedrijven en de bedrijfsgroei van verhuizende bedrijven zijn dimensies die, eenmaal opgenomen in het ruimtelijk economisch beleid, mogelijkheden creëren om het beleid inzake bedrijventerreinen te optimaliseren.

Het beleid moet de subregionale dynamieken blijven monitoren. Deze monitoring moet ons in staat stellen tijdig actie te ondernemen en de Vlaamse concurrentiekracht te versterken.

Er is nood aan een op innovatie en ondernemerschap gericht beleid. Dit is een van de pijlers van het Vlaams concurrentiebeleid.

Het is niet gebruikelijk dat een Vlaams minister een standpunt over een wetenschappelijk onderzoek inneemt. Wetenschappelijke studies moeten ons inzicht bieden in welbepaalde onderwerpen. De meeste studies gaan gepaard met een aantal beleidsopties die ons in staat stellen het beleid aan te passen. Aangezien het economisch beleid tot op heden niet over de nodige instrumenten beschikte, was ik nog niet in staat om een verandering van het beleid te bepleiten.

Beleidsalternatieven die betrekking hebben op de ruimtelijke ordening worden aan de bevoegde minister overgemaakt. Hij zal die beleidsopties verder opvolgen. Volgens de studie is er nood aan een vernieuwd plattelandsvernieuwingsbeleid. Dit blijkt overigens ook uit de reeds eerder gepubliceerde studies in verband met het SPRE.

In het kader van het SPRE heb ik de opdracht gegeven de eigenheid en de werking van de plattelands economie te onderzoeken. Dit onderzoek moet de economische betekenis van het platteland en de wisselwerking met de stedelijke economie verduidelijken. Op basis van dit onderzoek moeten economische en ruimtelijk-economische ontwikkelingsperspectieven voor het Vlaams platteland worden uitgetekend. Zodra de nodige concrete beleidsinitiatieven zijn uitgetekend, kan ik de economische initiatieven in het buitengebied stimuleren en ondersteunen.

Ik beschik tevens over een lijvige bijkomende nota. Aangezien het overlopen van die nota ons hier te ver zou leiden, zal ik ze aan de heer Decaluwe bezorgen. Die nota bevat vaststellingen en beleids-suggesties met betrekking tot de verhuisbewegingen en de huisvestingstheorie, tot de subregionale context, tot de context van de bedrijvendynamiek, tot de relatie met Brussel en het centraal gebied Antwerpen-Brussel en tot de ruimtelijk-economische hoofdstructuur.

Wat de brown- en greenfields betreft, is het gebruik van brownfields nog steeds onze prioriteit. We moeten evenwel realistisch blijven. Indien we op de brownfields wachten, zal het te lang duren voor we de nodige industrieterreinen beschikbaar kunnen stellen. We moeten de in het RSV opgenomen afspraken voor 2007 waarmaken. Het potentieel van het hergebruik van brownfields zal pas op middellange en op lange termijn kunnen worden ingeschakeld. We moeten de brownfields in het beleid integreren. Dit ontslaat ons evenwel niet van de verplichting om, volgens de bepalingen van het RSV, voldoende ruimte beschikbaar te stellen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik zou de minister willen bedanken voor zijn omstandig antwoord. De studie bevindt zich blijkbaar al een tijdje op het kabinet van de minister. Ik zit evenwel nog steeds met een probleem. Mijns inziens zitten de meesten onder ons overigens met hetzelfde probleem.

Een aantal elementen van de studie zullen allicht op een bijsturing van het RSV aansturen. Dit zou me alleszins niet verwonderen. De minister heeft daarnet zelf al verklaard dat het RSV een momentopname is die dateert uit 1994.

Indien we het goed menen met de economisch-ruimtelijke dynamiek in Vlaanderen, mogen we niet vergeten dat minister Dua ondertussen de VEN-gebieden afbakent. Als uit de studie blijkt

Decaluwe

dat er een nieuwe dynamiek voor de plattelands-economie moet komen, betekent dit niet dat we alles moeten toestaan.

Momenteel verloopt alles evenwel niet parallel. De minister wil binnenkort een ontwerp van decreet over de ruimtelijke economie indienen. Hij wil een bepaald kader creëren. De vraag is of dit kader niet haaks zal staan op de rest van het beleid. Ik denk hierbij aan de ruimtelijke ordening en aan de afbakening van de VEN-gebieden.

Hoewel dit niet onder de bevoegdheden van de minister valt, maakt de landbouwsector ook deel uit van de economie. Ik pleit hier dan ook voor parallelle afbakeningen. De Vlaamse regering moet in dit verband de nodige afspraken maken. We moeten vermijden dat de beleidsmaatregelen elkaar doorkruisen.

Het is de taak van de minister om hier samen met de minister van Ruimtelijke Ordening over te waken. Een doorkruising van de dynamiek zou de Vlaamse economie niet ten goede komen. Indien we op het terrein effectief resultaten willen boeken, moeten we in een duidelijke coördinatie voorzien.

De voorzitter : Ik zou hier nog iets aan willen toevoegen. De voorstellen uit de studie zullen in het ontwerp van kaderdecreet aan bod komen. Deze beleidsopties zouden een bepaalde impact op het RSV kunnen hebben. Ik ga er dan ook van uit dat de Vlaamse regering hierover op voorhand een akkoord afsluit, want ze moet rekening houden met de mogelijke gevolgen van dit ontwerp van decreet. Beleidsmatig vind ik dit een belangrijk uitgangspunt.

De brownfields zijn hier sinds 1999 al meermaals aan bod gekomen en vormden overigens een belangrijk onderwerp in het oorspronkelijk regeerakkoord van de Vlaamse regering. Uit verschillende studies is gebleken dat het in heel Vlaanderen over 10.000 tot 20.000 percelen gaat.

Ik weet dat het hier een moeilijke wetenschappelijke materie betreft, want het saneren van die percelen vergt tijd. We kunnen hier niet zomaar op wachten. Ik heb evenwel de indruk dat de Vlaamse regering sneller werk wil maken van de greenfields dan van de brownfields. Dit snelheidsverschil heeft belangrijke gevolgen. Het opnemen van brownfields in de vooropgestelde 7.000 hectare zou het areaal immers aanzienlijk vergroten.

Minister Jaak Gabriels : Ik zal hier straks nog op terugkomen. We mogen alles echter niet door elkaar halen. Het decreet op de ruimtelijke economie zal de wettelijke basis voor het kader vormen. We hoeven hier evenwel niet op te wachten om sectorvoorstellen te doen.

De sectorvoorstellen zijn hier al aan bod gekomen. Wat het milieu betreft, zijn de VEN-gebieden een sectorvoorstel. Het ontwerp van decreet betreffende de oppervlaktedelfstoffen is ook een sectorvoorstel. Het gaat hier tenslotte duidelijk om een welbepaalde sector.

De sectoren landbouw, luchtvaart en havens komen aan bod in de werkgroepen die het ontwerp van decreet voorbereiden. Bij het opmaken van de beleidsplannen zullen ook sectorvoorstellen voor deze sectoren worden opgemaakt. We moeten hier de nodige aandacht aan besteden.

De heer Carl Decaluwe : Wat de luchtvaart betreft, zou ik er toch even op willen wijzen dat we al bijna 4 jaar vragende partij zijn om een beleidsbrief Regionale Luchthavens te krijgen. Minister Gabriels zou minister Stevaert moeten kunnen overtuigen om een dergelijke beleidsbrief op te stellen, want dit moet ons de gelegenheid bieden om het luchtvaartbeleid op het algemeen economisch beleid te stellen. Indien dit niet gebeurt, zullen we op termijn in de problemen komen.

Minister Jaak Gabriels : Het gaat niet enkel om de regionale luchthavens, maar ook om de luchthaven van Zaventem en het ruimtelijk gebruik van de terreinen rond al deze luchthavens. Zo zal de hier al eerder aangehaalde problematiek van Melsbroek definitief moeten worden geregeld. De vraag is wat we daarmee kunnen doen. Wordt dat als reserve voor de luchthaven beschouwd of wordt het ook ter beschikking gesteld van bedrijventerreinen ? Dat is een zeer belangrijke vraag waarop we een antwoord moeten geven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het charter economie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Gabriels, Vlaams

Voorzitter

minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het charter economie.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik verwijs opnieuw naar de problematiek van de ruimtelijke ordening en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het parlement heeft resoluties goedgekeurd waarin staat dat er voor eind 2002 een evaluatie moet worden gemaakt van het structuurplan en dat het moet worden bijgestuurd. Op basis van statistische gegevens weten we dat er een aantal mankementen zijn.

De afgelopen maanden heb ik aan minister Van Mechelen gevraagd hoever het stond met die evaluatie. Zeggen dat die moet gebeuren is één zaak, ze grondig voorbereiden een andere. Een aantal maanden geleden zei hij dat ze voorlopig nog niet aan de orde was. Er werden wel al voorbereidingen getroffen.

Vorige week stond het RSV op de agenda van de Vlaamse regering. Uiteraard weet ik niet wat de inhoud was van dat punt. Mijnheer de minister, misschien kunt u hierover enige duidelijkheid verschaffen.

Reeds in december 2002 werd een soort charter economie opgemaakt. Dat charter geeft alle desiderata weer in functie van de herziening van het ruimtelijk structuurplan. Dit document geraakt blijkbaar niet uit de schuif van minister Van Mechelen. De reden hiervoor is waarschijnlijk dat het deel uitmaakt van de algemene keten.

Mijnheer de minister, wat zijn de eigenlijke krachtlijnen van het charter economie inzake het bijsturen van het ruimtelijk structuurplan ? Welke beleidsopties kunnen er worden genomen ? Wanneer kunnen we die verwachten ? Welke timing werd met minister Van Mechelen afgesproken inzake de effectieve evaluatie en bijsturing van het RSV ? Ik verwijs hierbij naar het punt dat vorige vrijdag op de agenda stond. Wordt er rekening gehouden met de verzuchtingen ? Een aantal captains of industry hebben deze week een warm pleidooi gehouden om efficiënter en transparanter te werken. Zo was er het voorbeeld van een bouwvergunning waarbij het 15 maanden duurde vooraleer ze werd afgeleverd. Minister Van Mechelen antwoordde hierop dat het dossier ruim 7 maanden bij de stad Gent is

blijven hangen. Een bedrijfsleider heeft daar echter geen boodschap aan.

Welke problemen zijn er ? Blijkbaar is er een onangepast aanbod van bedrijventerreinen. Men doet alle mogelijke inspanningen. In onze streek zijn de gewestplanwijzigingen nog niet verschenen in het Staatsblad of de terreinen hebben al een koper gevonden. Een jaar later wordt er reeds geproduceerd. De GOM heeft becijferd dat alleen al voor West-Vlaanderen er voor 2007 nood is aan 300 tot 350 hectare bijkomende bedrijventerreinen.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb enkele bedenkingen bij de extra bedrijventerreinen die nodig zouden zijn. Er moet worden gezocht naar een efficiënt ruimtegebruik. Spijtig genoeg zijn er tal van bedrijven die sluiten. Vooraleer er nieuwe open ruimtes worden aangesneden, moet worden nagegaan wat er nog vrij is.

Er zijn bedrijventerreinen die als dusdanig niet kunnen worden gebruikt. Terreinen die niet efficiënt worden gebruikt, staan leeg. Vooraleer open ruimtes worden aangesneden, zouden die terreinen in kaart moeten worden gebracht.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, vorige week stond de aanpassing van het RSV in functie van de zonevremde bedrijven in West-Vlaanderen op de agenda. Het punt werd uitgesteld omdat er veel verzet is.

Naar aanleiding hiervan heeft minister Van Mechelen zijn beklag gedaan. Heel wat instanties en adviesgroepen maken heel wat bezwaren. Als dat zo blijft doorgaan, zo stelt hij, zal dit ernstige gevolgen hebben. Bij alles en nog wat worden opmerkingen gemaakt. Vaak gaat het om een processie van Echternach, maar dan in omgekeerde richting. Dit heeft te maken met de adviesprocedures die moeten worden doorlopen. De manier waarop een en ander nu gebeurt, bevordert de snelheid van afwerking niet.

Mevrouw Declercq, waar u naar verwijst, is niet strijdig met wat de heer Decaluwe heeft gevraagd. Het is belangrijk dat we daar in het ontwerp van decreet inzake de ruimtelijke economie werk van maken.

Gabriels

We mogen het probleem echter ook niet overschatten. Er zijn een aantal grote bedrijven die strategische en noodzakelijke reserves bezitten. We kunnen die zelfs niet claimen. Opel Belgium Antwerpen bijvoorbeeld had 200 hectare extra ter beschikking. Het is een goede zaak dat ze die nooit van de hand heeft gedaan. Nu wordt daar volop aan uitbreiding gedaan. Ze hebben die gronden dus nodig. Het is niet mogelijk om nu reeds alles tot de laatste vierkante meter een bestemming te geven.

Door het subsidiebesluit op de bedrijventerreinen, dat principieel door de ministerraad werd goedgekeurd, zullen we de subsidies afstemmen op een kwaliteits- en zinvol, en duurzaam gebruik van industriegronden. Dit zal een belangrijk criterium zijn, wil men nog in aanmerking komen voor toelaging.

Mijnheer Decaluwe, het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werd in 1997 goedgekeurd. Na 5 jaar kan het worden bijgestuurd. Daarom heeft de minister Van Mechelen de beleidssectoren gevraagd een gemeenschappelijk charter op te maken met herzieningsvoorstellen. Ik heb de SERV gevraagd een forum voor de opmaak van het charter economie te organiseren. De resultaten van dit forum werden op 11 december 2002 door de SERV bevestigd en aan mij overgemaakt.

In dit charter worden op basis van een evaluatie bijsturingen gevraagd van het structuurplan en de uitvoering ervan op een aantal terreinen die zeer belangrijk zijn voor de werking van de economie in Vlaanderen. Tevens worden een aantal aandachtspunten geformuleerd voor een nieuw structuurplan na 2007.

Het charter wil bijdragen tot de realisatie en duurzame economische ontwikkeling, maar vertrekt daarbij toch van de vaststelling dat het specifiek ruimtegebruik voor economie te beperkt is. Op basis van de gewestplannen bedraagt de aan de economie toegewezen ruimte 4,1 percent van de Vlaamse oppervlakte. De in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vastgelegde economische ruimte – 7.000 hectare – moet effectief worden gerealiseerd voor het einde van de planperiode. Op dit ogenblik is er een te grote achterstand.

Duurzame economische ontwikkeling gaat echter ook over kwaliteit. Het economisch veld is overtuigd van de noodzaak van een betere kwaliteit van de economische ruimte in Vlaanderen. Zorgvuldig ruimtegebruik op bestaande bedrijventerrei-

nen, oordeelkundig gebruik van reserves, het hergebruik van leegstaande panden en de reïntegratie van brownfields in het economisch weefsel zijn hiervoor aangewezen middelen. In het charter wordt daar rekening mee gehouden.

Het charter werd op 11 december 2002 overgemaakt aan minister Van Mechelen. Hij heeft alle sectoren gevraagd deze bemerkingen ten laatste begin maart 2003 aan hem te bezorgen. Het is uiteraard zijn bevoegdheid om voorstellen ter zake te doen. Ikzelf zal uiteraard de voorstellen die in het charter zijn opgenomen maximaal verdedigen. Ik ben ervan overtuigd dat minister Van Mechelen hiermee rekening zal houden.

De deadline voor het indienen van herzieningsvoorstellen is door minister Van Mechelen vastgesteld op maart 2003. Dat geldt voor alle sectoren, en niet enkel voor economie. De verzuchtingen van de bedrijfswereid zijn mij uiteraard bekend. In het onderdeel over de realisatie van bedrijventerreinen, zoals opgenomen in het RSV, wordt omstandig ingegaan op problemen die het bestemmen van bedrijventerreinen verzwaren en worden voorstellen gedaan om de gestelde doelen in de ruimtebalans alsnog versneld te kunnen realiseren.

Mijnheer de voorzitter, ik zal u een aantal bijlagen overmaken. Ze verduidelijken de inhoud van het charter. Ik heb ook gezegd dat we op korte termijn resultaten moeten boeken. Daarom zal ik mijn sectorvoorstel voor economie over 4.700 hectare bedrijventerreinen overmaken aan minister Van Mechelen. Er moet in totaal 7.000 hectare worden gerealiseerd.

Deze 4.700 hectare heb ik niet zo maar uit de mouw geschud. Vorig jaar heb ik de subregionale economische actoren, de streekplatformen, de GOM's en de intercommunales voor streekontwikkeling voorgesteld hun vragen over en plannen voor bijkomende bedrijventerreinen op papier te zetten. Door deze bevraging heb ik inzicht gekregen in de ruimtevrage van de economische sector in Vlaanderen.

Veel van deze voorstellen voor bijkomende industrieterreinen moeten verder worden uitgewerkt, hetzij op Vlaams, hetzij op provinciaal niveau, zodat ze naar voren kunnen worden geschoven als de versnelde inbreng in de lopende ruimtelijke afbakeningsprocessen van stedelijke gebieden en economische knooppunten.

Er zijn me op dit moment 184 voorstellen bekend voor minstens 4.700 hectare, 87 voorstellen voor

Gabriels

ongeveer 2.650 hectare in economische knooppunten waarvan de afbakeningsbevoegdheid bij de Vlaamse regering ligt en 97 voorstellen voor ongeveer 2.050 hectare in economische knooppunten waarvoor de afbakeningsbevoegdheid ligt bij de provincie.

Het subsidiebesluit op de bedrijven werd op 14 februari principieel goedgekeurd. Na het doorlopen van de diverse adviesraden kan het voor het zomerreces definitief worden goedgekeurd door de Vlaamse regering. Het economisch charter is klaar. Minister Van Mechelen heeft onze gegevens gekregen, samen met alle andere herzieningsvoorstellen. De deadline was de maand maart.

Er wordt volop gewerkt aan een nieuw en nog goed te keuren ontwerp van decreet over de ruimtelijke economie. Het zal begin april voor de eerste keer aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. De bepalingen ervan moeten ertoe leiden dat projecten voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen sneller worden uitgewerkt. Het gaat hierbij om het samenwerkingsverband tussen ontwikkelaar, gemeente, gewest en andere belangengerechtigden. De ruimtelijke planning zal zich dan nog uitsluitend moeten richten op de afweging met andere sectoren. Dit zal de toewijzing van bijkomende terreinen fors versnellen.

Mijnheer de voorzitter, ik zal ook de cijfergegevens ter beschikking stellen van de commissie.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw gedetailleerd antwoord. Belangrijk is er echter wat er op het terrein zal gebeuren. Ik doe dan ook een oproep. We weten dat u er kunt invliegen. Als we al die cijfers zien en vaststellen wat er allemaal moet worden geïmplementeerd, vrees ik dat het nog een aantal jaar zal duren vóór de productieprocessen kunnen worden opgestart.

Rekening houdend met het geheel aan complementaire aangelegenheden in het ruimtelijk structuurplan, moet er op een gecoördineerde en doortastende manier worden gehandeld. Ik heb het gevoel dat maart dé maand zou kunnen zijn om op een vrij korte termijn resultaten te boeken. Als oppositiepartij zullen we dit onderwerp op een constructieve manier opvolgen. We zullen u daarover regelmatig ondervragen.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Decaluwe, de verwachtingen van de bedrijfsleven zijn zo groot dat we daar terdege rekening mee moeten houden. U hebt daarnet verwezen naar de 30.000 tot 35.000 arbeidsplaatsen die we niet kunnen invullen omdat er een gebrek aan ruimte is. Dat is een raming die door de heer Vanhaverbeke is gedaan. We moeten zoiets altijd met de nodige voorzichtigheid benaderen, maar het is een gigantisch cijfer. Op dit ogenblik laten we veel potentiële arbeidsplaatsen liggen.

Dat is niet meer verantwoord en onaanvaardbaar. Ik heb de cijfers niet allemaal per provincie opgedeeld. De enige provincie waar we de komende weken de concrete voorstellen van verwachten, is West-Vlaanderen, van alle andere provincies hebben we de cijfers binnen. Ik zal erop aandringen dat die cijfers klaar zijn op het ogenblik dat we het geheel aan de Vlaamse regering zullen voorleggen, waardoor we meteen van start kunnen gaan.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, is de vragenlijst van de ondernemers daadwerkelijk zo groot ? De openliggende bedrijventerreinen, bijvoorbeeld van Passendale in West-Vlaanderen, geraken niet vol. We zouden niet liever hebben dat er tewerkstelling bijkomt. Zijn die vragen echter concreet ? Dit is voor ons niet goed te vatten en we hebben er onze twijfels over.

Minister Jaak Gabriels : Ik kan u dat met concrete gegevens per provincie bewijzen. De voorstellen die mij zijn overgemaakt, zijn op concrete vragen gebaseerd. De GOM weet welke mogelijke investeerders zich bijvoorbeeld in West-Vlaanderen willen vestigen. Men telt dan het aantal hectaren dat zij nodig hebben op, en die informatie wordt doorgegeven aan mij. Ik heb die in het charter verwerkt en aan minister Van Mechelen overgemaakt.

Als daar meteen over wordt beslist, kunnen we heel snel tot uitvoering overgaan. Het is echt geen fictie en we hebben geen dag meer te verliezen. In deze moeilijke economische tijd is het onverantwoord om tienduizenden arbeidsplaatsen te laten liggen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de campagne van de federale regering om de negatieve trend van de Amerikaanse investeringen om te buigen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de campagne van de federale regering om de negatieve trend van de Amerikaanse investeringen om te buigen.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb deze vraag om uitleg een tweetal weken geleden ingediend op het ogenblik dat de houding van ons land in het conflict met Irak de actualiteit volledig beheerste. Vandaag zijn we twee weken verder en weten we welk resultaat de houding van België in het dossier-Irak heeft opgeleverd.

Vorige week waren er actuele vragen in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement over dezelfde kwestie. Ik was verontschuldigd. Er was me gevraagd een actuele vraag in te dienen, maar ik was buiten mijn wil niet aanwezig. Daarom stel ik de vraag nu uitgebreider dan de heren Van Nieuwenhuysen en Platteau vorig week in de plenaire zitting deden. Ik heb in mijn vraag en inleiding wel rekening gehouden met de antwoorden die u toen hebt gegeven.

Het recente bezoek van premier Verhofstadt samen met federaal minister Reynders aan de Verenigde Staten is niet onopgemerkt voorbijgegaan. De rebelse houding van ons land, samen met Frankrijk en Duitsland, was daar uiteraard niet vreemd aan. Sommigen hebben gezegd dat ze fier waren om Belg of om Vlaming te zijn omdat België als klein land bewijst dat het geen slaafse onderdaan is van de Verenigde Staten en dat het ook in de internationale politiek een eigen standpunt durft in te nemen.

Het bezoek van de premier aan de Verenigde Staten paste in de eerste plaats in een uitgebreide campagne van de federale regering die reeds vooraf was gepland om de hervorming van de vennootschapsbelasting en de verbetering van het investeringsklimaat in ons land aan potentiële Amerikaanse investeerders voor te stellen. New York was overigens slechts de eerste etappe van een rondrit die ook langs Frankfurt, Hongkong en Tokio gaat.

De initiatieven om België als investeringsland opnieuw op de wereldkaart te plaatsen of te accentueren, kwamen er niet zomaar. Vooral de Amerikaanse investeringen in ons land kenden de afgelopen jaren een negatieve trend. Volgens een studie van vorig jaar van de Amerikaanse Kamer van Koophandel daalde het investeringsniveau in België tot minder dan 1 percent van alle Amerikaanse investeringen in Europa. In de periode 1995-1999 was dat percentage nog 1,8 percent. Begin de jaren negentig was België nog goed voor 5 percent van de Amerikaanse investeringen in Europa. Ondanks die tegenvallende resultaten van de afgelopen jaren blijven de Amerikaanse directe investeringen in ons land – na de rechtstreekse buurlanden – de vierde belangrijkste en goed voor 8 percent van de totale werkgelegenheid in ons land.

In de pers vernemen we dat de campagne van de federale regering om nieuwe Amerikaanse investeringen aan te trekken, niet vruchteloos is geweest en een eerste, zij het voorzichtig, succes heeft opgeleverd : de Amerikaanse investeringen zouden weer een opwaartse trend vertonen na het dieptepunt van 1999-2000. Dit lijkt te bevestigen, mijnheer de minister, wat u verleden week in de plenaire vergadering benadrukte, met name dat u niet denkt dat het Belgisch standpunt inzake Irak economische schade zou veroorzaken zoals het Verbond van Belgische Ondernemingen opperde.

Ik ben het trouwens met u eens dat het Belgisch standpunt niet door iedereen wordt afgeschoten, al heeft de Amerikaanse pers wel flink zijn best gedaan. De massale vredesbetoging in Brussel en op andere plaatsen in de wereld hebben aangetoond dat ons standpunt wereldwijd wordt bijgetreden. Andere factoren, in de eerste plaats omgevingsfactoren zoals het investeringsklimaat, spelen ongetwijfeld een veel belangrijkere rol.

Tijdens het bezoek van ons prinsenvrouw vorige week aan Amerika hebben Belgische bedrijfsleiders in de Verenigde Staten – de zakenmensen die het terrein toch beter kennen dan wie ook – prins Filip nog op het hart gedrukt dat de Amerikaanse zakenwereld zich hoegenaamd niet stoort aan de NAVO-polemiek of de gespannen politieke relaties tussen de Verenigde Staten en het kleine België. Als er al sprake is van een spanning, dan is dat een onderdeel van de gespannen toestand tussen Europa en de Verenigde Staten. De stemming is bovendien vooral anti-Frans. Zo klonk de teneur tijdens de handelsmissie onder leiding van prins Filip.

Mijnheer de minister, opmerkelijk zijn overigens de recente Vlaamse uitvoercijfers naar de Verenig-

Hostekint

de Staten. In tegenstelling tot de dalende trend in het Amerikaanse investeringsritme in Vlaanderen, kent de Vlaamse export naar de Verenigde Staten een boom. Ondanks het feit dat de Amerikaanse economie getroffen werd door de recessie en de nasleep van 11 september, groeide de Vlaamse afzet vorig jaar aanzienlijk. Het aandeel van Noord-Amerika in de totale Vlaamse export steeg van 6 procent naar 9,19 procent. Over enkele weken worden trouwens in Kortrijk en Grobbendonk de 'Exportdagen Amerika' gehouden die de opportuniteiten en de kansen voor Vlaamse bedrijven in de Verenigde Staten en het groeiend handelspotentieel van de Amerikaanse economie moeten onderstrepen.

Mijnheer de minister, in dit verband wil ik u enkele vragen stellen. Welke gevolgen ziet u naar aanleiding van de Amerikaans-Belgische spanningen voor het Vlaamse bedrijfsleven en de Vlaamse export en voor het imago van ons land en onze regio bij buitenlandse investeerders ?

Wat vindt u van de timing en de geest van de campagne van de federale regering om de dalende trend van de Amerikaanse investeringen in ons land om te buigen ? Doorkruist die campagne niet de opdracht van Vlaanderen, dat niet alleen bevoegd is maar tevens via Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen – die binnenkort zullen fuseren tot Flanders Investment and Trade – over zeer goede instrumenten beschikt ?

Welke maatregelen overweegt u om het Amerikaanse bedrijfsleven te overtuigen van de Belgische houding ? Welke precieze opdrachten en richtlijnen in verband met de communicatie hebt u gegeven aan de Vlaamse economische en diplomatieke vertegenwoordigers in het buitenland, inzonderheid de 13 handelsattachés in de VS ? Is hierover overleg gepleegd met uw Waalse en Brusselse collega's ?

Welke initiatieven zult u bovenop de federale fiscale hervormingsmaatregelen nemen om België en Vlaanderen opnieuw investeringsvriendelijk te maken om de Amerikaanse investeringen in Vlaanderen weer aan te trekken en op te drijven ?

Er zijn recent handelsmissies geweest van prinses Filip en zijn prinses Mathilde. Ik heb een vraag die te maken heeft met de nieuwe instelling die we recent hebben goedgekeurd in het Vlaams Parlement en die uitvoerig is besproken in de commissie, na-

melijk het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Op welke manier werd Vlaanderen betrokken bij deze handelsmissie ? In het decreet staat dat de gewesten de handelsmissies om de beurt zouden leiden.

Mijnheer de minister, ik weet dat u reeds deels op deze vragen hebt geantwoord, maar ik wil de discussie toch breder stellen dan vorige week.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb er mijn twijfels over of de reis van premier Verhofstadt naar New York zo'n succes was. We zijn zeker van één bedrijf dat hij heeft kunnen overtuigen. Althans dat beweert hij, maar in feite was al 3 maanden van tevoren bedisseld dat dat zou gebeuren. Maar goed, er mag ook nog een goednieuwsshow zijn.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Van Goethem, we hebben het dossier van Cargill volledig vanuit Vlaanderen begeleid. De belangrijkste reden waarom die mensen hebben toegehapt, is de verlaging van de vennootschapsbelasting. Voor de Amerikanen moet het duidelijk zijn : ze willen geen systeem met een belasting van meer dan 40 procent maar met duizenden uitzonderingen. Ze willen precies weten hoeveel het is. Om dat duidelijk te maken was deze missie belangrijk.

De heer Roland Van Goethem : Afgezien daarvan deed het er niet toe of premier Verhofstadt daar ter plaatse was, want de beslissing was reeds genomen. Volgens de beste analyse die ik ervan heb gelezen, was de heer Verhofstadt die dag één van de tienduizend belangrijke mensen die elke dag in New York rondlopen.

De enige serieuze analyse van de Belgische positie – en dus ook de Vlaamse want we worden daarin meegezogen – in het voorlopig nog diplomatieke conflict tussen de Verenigde Staten en Irak, kwam van een partijgenoot van de heer Hostekint, de heer Claes. Hij heeft de huidige regering al herhaaldelijk terechtgewezen met heel duidelijke argumenten.

De heer Patrick Hostekint : Ook de heer Van Miert heeft zijn mening kenbaar gemaakt. Alle ideeën in de partij komen aan bod. (*Gelach*)

De heer Roland Van Goethem : Ook de heer Claes waarschuwt ervoor dat we de rekening gepresenteerd zullen krijgen onder de vorm van economische gevolgen.

Er wordt voortdurend gezegd dat we niet slaafs de Verenigde Staten achterna lopen, maar we lopen wel slaafs de Franse buitenlandse politiek achterna. Als we zeggen dat we geen oorlog willen voor Amerikaanse oliebelangen, dan moeten we die ook niet willen voor Franse oliebelangen.

De atmosfeer die op dit moment in de Verenigde Staten heerst, is voornamelijk anti-Frans, maar wij worden daarmee in verband gebracht. Het moet de VS duidelijk worden gemaakt, zelfs al is dat in tegenspraak met wat de Belgische minister van Buitenlandse Zaken zowel hier als ginder verkondigt, dat Vlaanderen niet gediend is met die slaafse navolging van de Franse buitenlandse politiek, en een eigen koers wil varen. Onze koers moet inderdaad niet oorlogszuchtig zijn of blindelings de VS achterna, maar we moeten ons wel distantiëren van het huidige Belgisch buitenlands beleid ten aanzien van Irak.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ons standpunt over het initiatief van premier Verhofstadt in de Verenigde Staten is reeds voldoende toegelicht.

De vraag waar ik vorige week echter geen antwoord op heb gekregen, en die nu opnieuw door de heer Hostekint wordt gesteld, is die over de bevoegdheden. Het gaat me niet om de bevoegdheid om dat initiatief te nemen in de Verenigde Staten, maar om heel die campagne te houden om investeringen aan te trekken en de bijbehorende roadshow. Ik heb de indruk dat de federale regering daarmee op het terrein komt van onze bevoegdheden.

Ik meen nochtans dat de Vlaamse regering belast is met het aantrekken van investeerders. Ze beschikt daartoe onder andere over het instrument Dienst Investeren Vlaanderen. Op de webstek van de cel Fiscaliteit van de federale overheid is wel degelijk sprake van de verschillende gewesten van België die elk in hun eigen gebied bevoegd zijn voor het aantrekken van buitenlandse investeerders. Ook in de beleidsnota Economie wordt bevestigd dat – en ik citeer : 'specifiek met betrekking tot het aantrekken van buitenlandse investeringen een belangrijke

rol wordt toebedeeld aan de Dienst Investeren Vlaanderen.'

Toch staat er op die webstek alleen maar een summiere verwijzing naar de DIV als een van de mogelijke instanties die kunnen worden gecontacteerd. Vreemd genoeg wordt veel meer plaats ingeruimd voor de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel. Die instelling bestaat nochtans bij mijn weten sinds 1 januari niet meer.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van het voornemen van de federale regering om met dat initiatief naar buiten te komen ? Bent u er op een of andere manier bij betrokken geweest ? Krijgt Vlaanderen een specifieke plaats in die campagne ? Bent u niet van mening dat de federale overheid hiermee eigenlijk haar bevoegdheden te buiten gaat en zaken naar zich toe trekt die eigenlijk Vlaanderen toekomen ?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, op de vragen van de heer Hostekint heb ik vorige week al summier in de plenaire vergadering geantwoord. Ik wil dat echter even hernemen, want zijn vragen zijn nu wat uitvoeriger. Het tijdsbestek van een vraag om uitleg laat me toe een en ander wat meer te verduidelijken.

Recent is op mijn initiatief een mededeling gestuurd naar de Vlaamse attachés, de Vlaamse economische vertegenwoordigers en de investeringsprospectoren. Ik heb die ook doorgestuurd naar de ministers Kubla en Gosuin, met de bedoeling dat ze hetzelfde zouden doen. Die brief luidde : 'De Vlaamse regering staat achter de buitenlandse politiek van de Belgische regering inzake Irak. Deze politiek is klaar en duidelijk : België wenst geen steun te verlenen aan een unilateraal Amerikaans militair optreden in Irak, maar is hier wel toe bereid indien de VN een militair ingrijpen nodig acht. Deze houding is ingegeven door een zorg om de beste methodiek ter oplossing van het Iraakes probleem te kiezen, een methodiek die geen aanleiding kan geven tot nog meer problemen in de toekomst.'

Dit is absoluut geen anti-Amerikaans standpunt. We kiezen voor een internationale rechtsorde, namelijk via de VN, vanwaar zo'n initiatief moet vertrekken. Zodra de VN instemmen met actie, zullen België en Vlaanderen hun verplichtingen jegens de VS en andere bondgenoten in de VN en de NAVO loyaal nakomen.

Gabriels

Ondertussen evolueert ook het standpunt van andere landen in de NAVO in die zin. Zo heeft België onder meer een week geleden van de overige zeventien landen in het Comité voor Defensieplanning van de NAVO garanties gekregen over het voorstel inzake steun aan Turkije bij een eventuele oorlog in Irak. Zelfs secretaris-generaal Robertson van de NAVO heeft zich duidelijk uitgelaten tegen een oorlog in Irak. Van een secretaris-generaal verwachtten we dat niet meteen. Zijn voorganger zal er wellicht anders over denken.

In het nieuwe akkoord wordt meer de nadruk gelegd op de defensieve taak van de verdragsorganisatie. België wilde immers garanties dat de NAVO alleen voorziet in beschermende maatregelen voor Turkije. De achttien NAVO-landen verklaarden zich er ook mee akkoord dat steun aan Turkije geen eerste opstap is naar een militaire operatie in de Golf. Het nieuwe akkoord behelst enkel de verdediging van het NAVO-buurland van Irak in overeenstemming met artikel 1 van de NAVO en is geen voorbode van verdere militaire operaties. Bovendien wordt de uitvoering van de maatregelen gekoppeld aan de evolutie van het dossier bij de Verenigde Naties.

Intussen heeft ook de Europese Raad op de top van vorige week dit standpunt onderschreven. Ik citeer de conclusies van deze top : 'Wij houden eraan vast dat de Verenigde Naties de spil van de internationale orde blijven. Wij erkennen dat de verantwoordelijkheid voor de aanpak van de ontwapening door Irak in de eerste plaats bij de Veiligheidsraad ligt. Wij zeggen onze volledige steun toe aan de Raad bij het uitvoeren van zijn taken.' Dat is het standpunt dat ook door de Europese ministers op de top hier in Brussel is onderschreven. We zijn dus niet geïsoleerd, al willen sommigen hier het zo voorstellen.

Het doel van de Unie met betrekking tot Irak blijft de volledige en daadwerkelijke ontwapening overeenkomstig de desbetreffende resoluties van de VN Veiligheidsraad, met name resolutie 1441. We willen dat bereiken op een vreedzame wijze. Dat is duidelijk wat de volkeren van Europa wensen. Oorlog is niet onvermijdelijk. Geweld mag alleen in laatste instantie worden gebruikt.

Het is de taak van het Iraakse regime om deze crisis te beëindigen door gehoor te geven aan de eisen van de Veiligheidsraad. We blijven de lopende werkzaamheden van de VN-inspecteurs volledig steunen. Zij moeten de tijd en de middelen krijgen

die de Veiligheidsraad nodig acht. De inspecties kunnen echter niet eindeloos doorgaan zonder dat Irak volledig meewerkt. Volledige medewerking betekent onder meer het voorleggen van alle aanvullende en specifieke informatie over de vraagstukken die in de rapporten van de inspecteurs aan de orde zijn gesteld. Bagdad mag geen illusies koesteren. Het moet ontwapenen en onmiddellijk en volledig meewerken. Irak heeft een laatste kans om de crisis vreedzaam op te lossen. Het Iraakse regime is als enige verantwoordelijk voor de gevolgen als het de wens van de internationale gemeenschap blijft negeren en deze laatste kans niet grijpt.

We erkennen dat de eensgezindheid en de doortastendheid van de internationale gemeenschap, zoals die tot uitdrukking komt in de met eenparigheid van stemmen aangenomen resolutie 1441, en de militaire voorbereidingen essentieel geweest zijn om de terugkeer van de inspecteurs te bewerkstelligen. Deze factoren blijven essentieel als we de volledige medewerking wensen te krijgen waarnaar we streven.

Voor de aanpak van deze problemen is het van vitaal belang dat de internationale gemeenschap eensgezind optreedt. We zullen samenwerken met al onze partners, met name met de Verenigde Staten, om Irak te ontwapenen, en tezamen zullen we ons inzetten voor vrede en stabiliteit in de regio en voor een waardige toekomst voor alle volkeren daar.

Onlangs nog hebben de Iraakse Koerden duidelijk laten verstaan dat ze liever Saddam hebben dan het Turkse regime. Ze hebben veel meer schrik voor de mogelijkheid dat ze ooit in het Turkse rijk worden opgenomen dan voor wat ze nu meemaken. Dat toont aan hoe complex het probleem wel is. Stabiliteit in die regio is essentieel om op termijn nog tot goede relaties te komen met het Midden-Oosten, dat nu al zoveel jaren een kruidvat is.

De Europese Raad voegt hieraan toe dat hij met de Arabische landen en met de Arabische Liga wil samenwerken, en dat de regionale initiatieven van Turkije met betrekking tot de buurlanden van Irak en tot Egypte steunt. In deze regionale context blijft de EU overtuigd van de noodzaak om het vredesproces in het Midden-Oosten nieuw leven in te blazen en om het Israëliisch-Palestijns conflict op te lossen. België en Vlaanderen staan niet meer alleen met dit standpunt. De vraag of Vlaanderen het specifieke slachtoffer van een bewuste Amerikaanse mijdingspolitiek inzake investeringen kan worden, moet in die context worden bekeken. De

Gabriels

vraag is of de Amerikanen Europa links kunnen laten liggen.

De cyclische verzwakking van de belangstelling van Amerikaanse investeerders is niet aan de Belgische houding te wijten. In het werkjaar 2002 heeft de DIV 11 Amerikaanse investeringsprojecten gegeneerd. In totaal gaat om 1,22 miljard euro. Dit bedrag vertegenwoordigt 52 percent van de wereldwijd door de DIV gegeneerde investeringen. De cyclische verzwakking heeft zich na de zomermaanden van 2002 voorgedaan. Een aantal lopende dossiers zijn toen opgedroogd. Een aantal van die dossiers waren overigens voor 11 september 2001 opgestart. Op het einde van 2001 en in het begin van 2002 hebben de Amerikaanse initiatieven een vertraging gekend.

De timing en de geest van de aangehaalde campagne kunnen enkel positieve gevolgen voor de Vlaamse economie hebben. Ik treed de inspanningen van de federale overheid ten volle bij. De federale overheid tracht de doelgroep in de VS op de hoogte te brengen van het verlaagd fiscaal regime voor buitenlandse investeerders. Samen met de andere gewestelijke instellingen bevoegd voor het aantrekken van buitenlandse investeringen, heeft de DIV dit helpen voorbereiden. De vertegenwoordigers van de DIV in de VS hebben alle meetings en fora bijgewoond die aan deze roadshow zijn gewijd. De vertegenwoordigers van de DIV in de VS zullen de aanwezige bedrijven blijven benaderen en trachten te overtuigen.

Onze samenwerking met de andere gewesten is legio. Waar mogelijk, zullen we deze samenwerking voortzetten. We blijven het marketingprogramma 2003, dat specifiek betrekking heeft op de VS, onverdroten uitvoeren. Dit programma is overigens, voor het eerst in de geschiedenis van beide instellingen, door Export Vlaanderen en de DIV opgesteld.

Ik zou naar de Vlaamse regelgeving willen verwijzen. De invoering van het zogenaamde callsysteem maakt het mogelijk expansiesteun aan belangrijke Amerikaanse investeerders toe te kennen. Samen met de specifieke marketingacties, vormt deze nieuwe regelgeving het aangewezen instrumentarium om de belangen van de Vlaamse economie te verdedigen.

De synergie, die door de aanwezigheid van de vertegenwoordigers van de DIV en van Export Vlaanderen mogelijk wordt gemaakt, moet de investerin-

gen en de export optimaliseren. De oprichting van de FIT heeft onze kansen op dit vlak verbeterd.

De heer Van Nieuwenhuysen is van mening dat de federale regering haar boekje te buiten is gegaan. De federale regering is evenwel verantwoordelijk voor de genomen fiscale maatregelen. Ze is die maatregelen in het buitenland gaan verdedigen. Deze verdediging is op alle fora en meetings samen met de DIV en met Export Vlaanderen voorbereid.

Ook met betrekking tot zeer concrete dossiers spelen we een belangrijke rol. Vlak voor de handelsmissie naar Japan zijn we op de hoogte gebracht van de mogelijke gevolgen voor Vlaanderen van de herorganisatie van een belangrijk Japans bedrijf. We hebben dit dossier met de premier meegegeven. Hij heeft dit dossier bij de bedrijfsleiding in Tokyo verdedigd. De bedrijfsleiding heeft ons verzekerd dat we op dit vlak niets te vrezen hebben en dat de Vlaamse vestiging buiten de geplande herstructurering zal vallen. Dit voorbeeld bewijst dat we kunnen samenwerken en op bepaalde gebeurtenissen kunnen anticiperen. Dit betekent uiteraard niet dat we hier altijd in zullen slagen. We mogen ons niet sterker voordoen dan we eigenlijk zijn. We kunnen enkel pogingen ondernemen. Indien deze pogingen op een gecoördineerde manier worden gedaan, zijn ze evenwel bijzonder zinvol.

De huidige handelsmissie staat onder leiding van staatssecretaris Neyts. Prins Filip fungeert als erevoorzitter van deze missie. In Californië heeft prinses Mathilde zich bij het gezelschap gevoegd. Momenteel vallen deze reizen nog steeds onder de federale autoriteit. Ik heb met de bevoegde ministers van de andere gewesten echter afgesproken om die reizen in de toekomst door gewestministers te laten voorzitten. Ik heb hierover een aantal gesprekken achter de schermen gehad. Ik heb dit tevens met de top van de federale administratie Buitenlandse Zaken besproken. We zullen hierover binnenkort een akkoord bereiken. Bij de vorming van de federale regering moet hierover sowieso een definitieve beslissing vallen. De huidige verwarring kan enkel in een overgangsfase worden getolereerd en moet op afzienbare termijn verdwijnen.

Tijdens de huidige handelsmissie zijn de belangen van de gewesten te weinig aan bod gekomen. Dit gaat in tegen het Lambermontakkoord. De bevoegdheid Buitenlandse Handel is tenslotte volledig aan de gewesten overgedragen. We blijven ons onverdroten inspannen om deze verwarring zo snel mogelijk uit de wereld te helpen.

Gabriels

De eerste handelsmissie die na de komende federale verkiezingen doorgaat, is een reis naar Polen. Prins Filip zal daaraan deelnemen. Ik heb me evenwel voorgenomen deze handelsmissie zelf voor te zitten. Het spreekt vanzelf dat een dergelijke trendbreuk enkel in overleg met de andere gewesten kan worden gerealiseerd. Ik heb evenwel reeds met de bevoegde ministers gesproken. Ze hebben mijn voorstel om de eerstkomende handelsmissie zelf te leiden, aanvaard. Voordien zullen we nog een handelsmissie in de oude constellatie moeten ondergaan, met name de reis naar Vietnam. De volgende reis, de derde al dit jaar, zal onder een duidelijk gesternte starten. Aangezien hij hier in het verleden al meermaals op heeft aangedrongen, veronderstel ik dat de heer Hostekint dit kan begrijpen en appreciëren.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Ik ben het eens met de minister dat het Belgisch standpunt ons land niet heeft geïsoleerd. Wat dit betreft, verschil ik van mening met voormalig minister Claes.

Gisteren is premier Blair, de absolute volgeling van de Amerikaanse politiek, door zijn eigen partij in de minderheid gesteld. Hij kan in zijn eigen land niet op de steun van zijn eigen partij en van de bevolking rekenen.

Wie de algemene stemming in de wereld bekijkt, kan enkel besluiten dat de Belgische houding geen schadelijke gevolgen voor de Vlaamse economie zal hebben.

Minister Jaak Gabriels : Ik zal dit even illustreren aan de hand van een ander voorbeeld. Volgende week hoop ik een beslissing te nemen met betrekking tot een zeer belangrijk Amerikaans dossier. Dit dossier staat volledig los van de oorlogsdreiging of van de Belgische houding. Het is gebaseerd op het fiscale rulingsysteem. Indien dit systeem op het federaal niveau wordt gefinaliseerd, zullen we deze investeringen kunnen binnenhalen. We hebben in het kader van dit dossier geen gesprekken over het Belgisch standpunt over een mogelijke oorlog gevoerd, we hebben het enkel over de voordelen van het fiscale rulingsysteem gehad. Zakenlui willen in eerste instantie tenslotte zaken doen.

De heer Patrick Hostekint : Het stoort me niet dat de federale overheid acties onderneemt op het vlak van de investeringen en van de buitenlandse han-

del. We moeten er enkel waken over de inbreng van de gewesten in deze initiatieven.

België is een klein landje. Indien de drie gewesten in het buitenland eigen acties ondernemen, kan dit de verwarring enkel versterken. (*Opmerkingen van de heer Eddy Schuermans*)

Dit is mijn persoonlijk standpunt. Ik meen evenwel dat het ook het standpunt van mijn partij is. Mijn partij bestaat niet uit ultranationalisten. Mij stoort het niet dat de federale overheid acties onderneemt of dat Wallonië economische vooruitgang boekt. Dit zou ons enkel voordelen bieden, onder meer op het vlak van de werkgelegenheid. We moeten enkel waken over de inbreng van de gewesten. De gewesten moeten de federale initiatieven kunnen controleren.

We beschikken overigens over de nodige wettelijke instrumenten om deze controle uit te oefenen. Ik heb hier al verwezen naar het recent opgerichte Federale Agentschap voor de Buitenlandse Handel. We moeten ervoor zorgen dat de gewesten een maximale inbreng in deze federale initiatieven hebben.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik zou nog even willen reageren op het antwoord van de minister. De flou artistique waarin het aantrekken van buitenlandse investeringen is gehuld, kennen we nog van de vroegere situatie inzake de buitenlandse handel. De bevoegdheden zijn nog steeds niet duidelijk afgebakend.

Alle entiteiten in de federatie kunnen maatregelen uitvaardigen en naar het buitenland trekken om investeerders aan te trekken. We lopen evenwel het gevaar dat enkel die aspecten worden toegelicht die voordelig zijn voor de buitenlandse investeerders. Op die manier krijgen ze geen objectief beeld van wat dit land en van wat Vlaanderen te bieden heeft.

Indien de pogingen zich concentreren op de verlaging van de fiscale druk en van de belasting op bedrijfswinsten, krijgen de potentiële investeerders een vertekend beeld van de situatie. Uit het jaar-rapport van de Nationale Bank van België blijkt overigens dat deze voordelen door een aantal compenserende maatregelen teniet worden gedaan. De stijging van de loonkost ligt in dit land nog steeds hoger dan het Europese gemiddelde. De stijging is

Van Nieuwenhuysen

tevens hoger dan in onze buurlanden. Ook wat de energiekosten betreft, scoren we slecht.

Wie naar het buitenland trekt om investeerders aan te trekken, moet objectieve informatie verspreken. De voordelen en de sterke punten moeten uiteraard worden benadrukt. Elke potentiële investeerder moet evenwel een duidelijk beeld krijgen van wat hem hier te wachten staat.

Indien we alle entiteiten blijven toestaan om in het buitenland hun zin te doen, zullen we op termijn met de negatieve gevolgen worden geconfronteerd. We moeten eens duidelijkheid scheppen over de bevoegdheid om investeringen aan te trekken. Vlaanderen beschikt over de DIV, en mijns inziens is het duidelijk dat enkel deze dienst zich hiermee zou moeten bezighouden.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Ik deel de gerustheid van de minister en van de heer Hostekint niet. Zij menen dat de Amerikanen in de toekomst evenveel of zelfs meer in Vlaanderen zullen investeren.

Zij houden echter blijkbaar geen rekening met de geplande uitbreiding van de EU. Binnen afzienbare tijd zal deze uitbreiding voor een potentieel aan onontgonnen investeringsmogelijkheden zorgen. Wat de loonkosten en de ruimtelijke ordening betreft, zullen de Amerikaanse bedrijven het in die landen veel gemakkelijker hebben. Indien we al deze argumenten op een rijtje zetten, moeten we ons toch eens afvragen of de vriendschapsbanden tussen de verschillende landen in de toekomst geen belangrijke rol zullen spelen.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Van Goethem, ik zal een laatste – allicht vruchteloze – poging doen om u te overtuigen. Ik heb de woordvoerder van Al Gore op mijn kabinet ontvangen. Hij heeft een bestseller geschreven over – vooral – thuiswerk. Gore had de verkiezingen eigenlijk op punten gewonnen. De woordvoerder zei me dat mijn beslissing de juiste was. Ook de Amerikanen verschillen hierover dus van mening.

Het doel is dat de NAVO geschraagd wordt door een Amerikaanse, maar ook door een Europese poot. Voor de internationale rechtsorde is het toch van primordiaal belang dat we niet zomaar zijn overgeleverd aan de willekeur van haviken !

Het verheugt me dat de oppositie eenzelfde mening is toegedaan. We moeten een gezamenlijk standpunt naar voren brengen. We moeten laten zien dat een klein land groot kan zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Claes tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de sluiting van de Philipsvestiging in Hasselt

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de mogelijke alternatieve activiteiten op de site van Philips Hasselt

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw Claes tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de sluiting van de Philipsvestiging in Hasselt en van de heer Schuermans tot minister Gabriels, over de mogelijke alternatieve activiteiten op de site van Philips Hasselt.

Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het dossier waarover mijn vraag gaat, is uiteraard niet nieuw. Er werden reeds actuele vragen over gesteld en interpellaties gehouden. Het onderwerp is zeer ruim behandeld. Mijnheer de minister, het is niettemin een goede zaak te vragen wat de huidige stand van zaken is, te meer daar u zich had geëngageerd om via onderhandelingen te zoeken naar economische alternatieven.

Naar aanleiding van interpellaties in deze commissie, hebben ik en een aantal collega's gewezen op het dramatische lot van de werknemers, die niettegenstaande het feit dat ze zich zeer flexibel hadden opgesteld en het beste van zichzelf hadden gegeven, op straat werden gezet.

Ik had mijn twijfel, zelfs scepticisme, uitgesproken ten aanzien van Philips. Aanvankelijk had het bedrijf aangekondigd dat het heel wat initiatieven zou nemen inzake nieuwe tewerkstelling. Er was sprake van de oprichting van een tewerkstellings-

Claes

cel, contacten met andere Limburgse bedrijven, vacatures, omscholing, de oprichting van een call center, enzovoort. Na de betoging in Amsterdam bleek dat van dit alles niet veel terecht zou komen.

Mijnheer de minister, ook ten opzichte van uw inbreng sprak ik enig voorbehoud uit. De onderhandelingen met Philips waren mislukt. Hierover was er enige tegenspraak in de pers. Daarnaast had ik enige reserves ten aanzien van uw aankondiging dat u zou meewerken aan de uitbouw van een platform voor digitale televisie in Vlaanderen, want het kenniscentrum is gevestigd in Brugge en niet in Hasselt. Ten slotte was er de onduidelijkheid over de door Philips genoten expansiesteun.

U antwoordde dat het belangrijk was niet te overdramatiseren en dat het beter was de bestaande situatie goed te analyseren om na te gaan waar we daadwerkelijk kunnen geraken. U sprak over een aantal punctuele zaken. U verwees vooreerst naar de oprichting van de Van Eyck-cel, die was opgericht naar aanleiding van de moeilijkheden bij Opel Belgium in Antwerpen. Die cellen zouden worden opgericht in de verschillende provincies.

U had het ook over het actieplan ondernemen, op grond waarvan sectorale rondetafelconferenties zouden worden georganiseerd. Daarnaast verwees u naar de aanstelling van de heer Geboers in de Van Eyck-cel. De heer Geboers is voormalig directeur bij Philips. Hij heeft goede contacten met zowel werknemers als werkgevers. Hij zou de opdracht krijgen te bemiddelen. U zei uitdrukkelijk dat u hiervoor alles in gereedheid zou brengen.

In uw antwoord stelde u dat er een belangrijke tussenschakel in ons land was, waardoor u contacten had met een wereldspeler. Een andere mogelijkheid was de ontwikkeling van digitale televisie, waarvoor de markt in Duitsland en Engeland volledig in elkaar was gestort. Daardoor zouden er op dat vlak heel wat mogelijkheden zijn voor Vlaanderen, te meer daar al 98 percent van Vlaanderen bekabeld is. U stelde expliciet dat verscheidene spelers op dat vlak interessant zijn. Een aantal Limburgse bedrijven zouden u hebben gecontacteerd. U verwees daarbij naar Real Software, CGK in Hasselt, dat samenwerkt met IBM, en naar tal van wetenschappelijke instituten. U zei dat er over dit onderwerp een studie bij McKinsey liep.

Ten slotte had u het over een bureauticadossier. Hiervoor zou een businessplan worden onderzocht. U kondigde aan dat het eind januari zijn af-

gerond. Volgens u zouden er daarna een 150 mensen aan de slag kunnen gaan.

U beloofde dat u een gedetailleerd overzicht zou geven van de door Philips genoten expansie- of andere steun. Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat er nog steeds geen duidelijkheid bestaat over het precieze bedrag, noch over de terugvorderbaarheid ervan.

Mijnheer de minister, wat werd er gerealiseerd van de door u aangekondigde initiatieven? Hoeveel steun kon Philips in het verleden ontvangen vanwege de Vlaamse overheid? Werd een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke terugvordering van de genoten overheidssteun?

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik onderschrijf de bemerkingen van mevrouw Claes. We hebben reeds eerder de kans gehad om tijdens de plenaire en commissievergadering de aandacht te vestigen op het feit dat begin december 2002 de Philipsdirectie aankondigde dat de vestiging in Hasselt zou worden gesloten. Het spreekt voor zich dat dit zowel voor de werknemers van Philips, als voor de toeleveranciers en ook anderen, hard is aangekomen. De beslissing toonde aan dat naast de meer uitvoerende taken ook hooggekwalificeerde arbeid kan worden gedelokaliseerd. Het belang hiervan overstijgt de Hasseltse regio.

Drie maanden later is het oorverdovend stil geworden. De eerste acties zijn stilgevallen. We horen nog zeer weinig van dit dossier, maar de werknemers blijven op hun honger zitten. Dat is een van de redenen waarom we het onderwerp terug onder de aandacht willen brengen.

We hebben de indruk dat in deze zaak geen nieuws niet noodzakelijk goed nieuws wil zeggen. Het enige concrete is dat Luminus wat werkgelegenheid verplaatst naar ruimtes die op dit ogenblik worden geleast door Philips. We kunnen dit echter moeilijk als extra werkgelegenheid en compensatie voor de sluiting in Hasselt beschouwen. Het is goed dat de ruimtes efficiënt worden ingevuld, maar dat is niet de reconversie die we beogen.

Mijnheer de minister, wat zijn de resultaten van de Van Eyck-cel? De cel was een bijkomend instrument in het reeds rijkgeschakeerd overheidsinstrumentarium in Vlaanderen. Wat brengt deze cel bij?

Schuermans

U had het ook over het aangekondigd digitaal mediaplatform. Is daarover al iets concreets bereikt ?

De heer Bijmens, die in opdracht van de Vlaamse overheid in een aantal organisaties zetelt, zei op een rondetafelconferentie over ICT dat de Vlaamse overheid meer kansen moet geven aan binnenlandse bedrijven bij de uitbouw van proefprojecten. Inzake Philips hebben we het vooral gehad over contacten met wereldspelers à la Motorola. Hij stelde voor meer via eigen bedrijven nieuwe kansen te creëren. Wat is uw reactie daarop ?

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zou me willen aansluiten bij de vragen, in het bijzonder bij die van mevrouw Claes. Ik meen te weten dat er in Hasselt zoiets bestaat als het Studiecentrum Willy Claes. De opdracht ervan zou wel eens kunnen zijn maatschappelijke problemen te bestuderen en er oplossingen voor te zoeken en te vinden.

Ik heb niet zozeer vragen voor minister Gabriëls, maar wel voor mevrouw Claes. Mevrouw Claes, heeft het centrum al onderzoek gedaan naar de sluiting van Philips en de gevolgen daarvan ?

De voorzitter : Mijnheer Boutsen, het is de bedoeling dat u vragen stelt aan de minister.

De heer Mathieu Boutsen : Ik zal kort zijn. Ze moet ook niet antwoorden.

Werden er resultaten geboekt ? Wat gebeurt er met de resultaten ?

Mevrouw Claes, u maakt deel uit van een regeringspartij. Ik kijk uit naar voorstellen van resolutie van u waarin u bepaalde aanbevelingen doet aan de Vlaamse regering om oplossingen aan te reiken inzake Philips en de regio.

De voorzitter : Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de voorzitter, ik zit nog niet lang in dit parlement. Toch vind ik het een eigenaardige gang van zaken dat een commissielid een vraag stelt aan een ander commissielid. Ik voel me niet geroepen om hierop te antwoorden.

Toch wil ik zeggen dat het centrum over een aantal Limburgse problemen dikwijls grondige studies

maakt. Uiteraard leveren die studies op zich geen oplossing. We proberen zoveel mogelijk de resultaten aan te kaarten. Het blijft de bevoegdheid van de minister om oplossingen te bieden voor bepaalde problemen. Dat is ook hier het geval.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik wens me aan te sluiten bij de eerste twee sprekers. Ik wil de vraag wel enigszins uitbreiden. Mijnheer de minister, hebt u zicht op de situatie in andere Philipsvestigingen ? 14 dagen geleden zijn er contacten geweest tussen een parlementaire delegatie van de Kempen en Philips Turnhout. Voert u gesprekken met het bedrijf over de situatie in andere vestigingen, ook in Dendermonde ?

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik wil eerst zeggen dat we ook contact hebben met de andere Philipsvestigingen. Er was meer bepaald een bedrijfsbezoek gepland aan Philips in Turnhout dat spijtig genoeg omwille van mijn agenda in het Vlaams Parlement niet heeft kunnen plaatsvinden. Het is echter opnieuw gepland. We hebben trouwens goede vooruitzichten voor deze vestiging omdat er een toename van werkgelegenheid wordt voorzien en er geen enkele vrees bestaat dat daar iets zou tussenkomen. Ook voor Dendermonde wijst niets erop dat er negatieve berichten zouden komen. Men kan dit natuurlijk nooit met volledige zekerheid zeggen.

Ik wil zowel mevrouw Claes als de heer Schuermans zeggen dat u de zaken niet te pessimistisch mag bekijken. Van het failliete Sabena is 80 percent van de werknemers terug aan de slag, amper een jaar nadat het drama zich voltrok. Dit kan ook het geval zijn in Limburg.

Toen we onlangs 200 arbeidsplaatsen bij Johnson Controls in Geel hebben aangekondigd, heeft de directie ons bevestigd dat er meer dan 500 sollicitanten voor die plaatsen kwamen van de Philipsvestiging in Hasselt. U weet dat Johnson Controls vooral zetels zal maken voor Volvo en Volkswagen en het bedrijf heeft daar uiteraard vooral handenarbeid nodig. De vakbonden hebben tijdens hun onderhoud met ons hun vrees tegenover digitale televisie geuit. Ze vragen zich af of iedereen die met handenarbeid bezig is, ook aan de slag kan gaan. Het is normaal dat de mensen daar nu al positief op hebben ingespeeld.

Gabriels

Ik zal de gestelde vragen in telegramstijl beantwoorden. De heer Geboers, voormalig directeur van Philips, is inderdaad als coördinator aangesteld voor het verder behandelen van mogelijke investeringsprojecten op de Philipscampus. De Van Eyck-cel zal opnieuw samenkomen als zich nieuwe feiten aanmelden. Dat is in gezamenlijk overleg met alle partners overeengekomen.

Ik verwees inderdaad naar Motorola, dat een belangrijke interesse heeft in DTV in Vlaanderen via Telenet Vlaanderen. Een meeting met Motorola en Telenet Vlaanderen, waarop ook de minister-president aanwezig was, had plaats op mijn kabinet op 10 december 2002. Er wordt hard gewerkt aan de McKinseystudie, waaraan ook de topactoren van Vlaanderen deelnemen, onder meer mijn kabinetschef Martin Hinoul. Twee voortgangsrapporten zijn besproken op 10 januari 2003 en op 5 februari 2003. De volgende vergadering heeft plaats op 4 maart 2003. Waarschijnlijk wordt dit rapport in de loop van de maand maart afgewerkt. Tot nu toe is dit confidentiële informatie. Ik heb het laatste voortgangsrapport ter inzage. Zolang het niet is opgeleverd, mag ik het niet in fragmenten verspreiden. Ik verzeker u wel dat reeds een forse vooruitgang is geboekt.

Het bureauticadossier werd voorgesteld aan enkele belangrijke investeerders, waaronder LRM, en is op dit ogenblik opnieuw in bespreking. Er wordt ook nog een reeks van mogelijke alternatieve investeringsprojecten besproken, waaronder bijvoorbeeld met het bedrijf Acunia inzake telematica.

De voorbije 13 jaar heeft zelfs Philips geen rechtstreekse expansiesteun meer ontvangen. Er valt dus ook niets terug te vorderen van dit bedrijf. De openbare infrastructuur op de Research Campus waarop Philips gevestigd was, werd wel met steun van de overheid aangelegd. Deze steun bedroeg 15.268.228 frank of 378.489,49 euro en werd aan de stad Hasselt uitbetaald. Deze investeringen maken intussen deel uit van het openbaar patrimonium van de stad en staan en stonden als dusdanig dus ook ter beschikking van andere bedrijven dan Philips. Om deze reden is er dus geen enkele reden tot terugvordering.

Voor de ontwikkeling van het project 'Campus hoogtechnologische bedrijven Hasselt' werd EFRO-steun toegekend ten bedrage van 2.478.935,25 euro aan de NV Research Campus Hasselt voor het oprichten van een bedrijfsverzamelgebouw voor hightech bedrijven. Dit moest

kandidaat-investeerders in staat stellen snel een vestigingsbeslissing te nemen en snel operationeel te kunnen zijn. Dit gebouw stond naast de O&O-afdeling van Philips ook ter beschikking van andere bedrijven en maakt als dusdanig opnieuw deel uit van de economische infrastructuur. Er is dus ook hier geen enkele reden om op basis van de EFRO-reglementering over te gaan tot terugvordering van de toegekende steun.

De Van Eyck-cel heeft tijdens zijn tweede vergadering in de maand december de Philipsproblematiek opnieuw ten gronde besproken. Hieruit volgde een voorstel tot aanpassing van de regionale steunkaart waardoor bepaalde statistische sectoren zouden worden opgenomen in de regionale steunkaart waaronder de Philipssite. Morgen staat dit op de agenda van de ministerraad, en ik hoop dat we dit dan kunnen afronden. Daardoor zouden ook grotere ondernemingen die er zich komen vestigen kunnen rekenen op een hogere expansiesteun, wat zeker meegenomen is. Ook werd een stand van zaken gebracht van de eerste vergadering inzake DTV op vrijdag 10 januari bij Telenet Vlaanderen. Mijn kabinetschef zetelt in de stuurgroep. McKinsey werd belast met een uitgebreide studie omtrent DTV in Vlaanderen en een eerste stand van zaken werd op de eerste vergadering besproken.

Het dossier Technissimo over bureautica werd aangekondigd als een mogelijk interessant investeringsproject voor Hasselt. De besprekingen met de betrokken kandidaat-investeerders lopen nog en daardoor is het nog niet duidelijk of het definitief doorgang zal vinden.

Zoals net besproken, is een uitgebreide studie in de maak door McKinsey. Op de tweede vergadering omtrent de DTV-studie van McKinsey op 5 februari werd opnieuw een voortgangsrapport besproken met de topactoren in DTV in Vlaanderen. De volgende vergadering is trouwens gepland op dinsdag 4 maart. We hopen dat deze McKinseystudie kan worden afgesloten in de maand maart. Er wordt – naast het DTV-Platform – nog een reeks van andere mogelijke investeringsprojecten besproken, waaronder bijvoorbeeld dit rond het bedrijf Acunia in de telematica.

Ik heb ook kennis genomen van de opmerkingen van de topman van Ubizen, de heer Bijnens, die met veel lof over de Vlaamse O&O sprak. Hij maakte echter de kritische bedenking dat als een bedrijf in aanmerking komt voor steun bij de ontwikkeling van een project, het best ook zou worden betrokken bij de toewijzing van een opdracht. Daar zouden we wellicht wat meer chauvinistisch

Gabriels

in mogen zijn, volgens de heer Bijmens, in plaats van te voorbeeldig de Europese leerling te willen uithangen. Frankrijk en andere landen doen dit ook.

We moeten natuurlijk niet openlijk tegen Europese afspraken ingaan, want dat zorgt alleen maar voor problemen. Europa zit in ons land met zijn neus overal op, en dat hebben we met de dioxinecrisis ondervonden. Als er iets in Griekenland gebeurt, hoort Europa er misschien niets van. Dit geldt ook voor steun. Toen ik bepaalde maatregelen over expansiesteun in de commissie had aangekondigd, was er 's anderendaags al contact vanuit de Europese Commissie met onze diensten om de precieze details te kennen. We moeten dus voorzichtig zijn. Als we die houding propageren, zouden we dat best niet te veel in het openbaar doen maar gewoon in de praktijk.

In mijn programma Ondernemen zijn er verschillende instrumenten die KMO's ondersteunen, zoals opleidingscheques, adviescheques en dergelijke, naast de ruime O&O-budgetten van minister Van Mechelen. Over specifieke opdrachten en proefprojecten voor Vlaamse KMO's moet grondig worden nagedacht.

Ondertussen hebben we niet stilgezeten, maar zijn we volop bezig. Men kan sommige informatie echter niet te vroeg verspreiden, want als het dan niet doorgaat, heb je alleen maar een ballon opgelaten, en dat heeft geen zin. Alleen over de dossiers waar we nu volop mee bezig zijn, heb ik een zo concreet mogelijk antwoord gegeven en heb niet in de lucht willen praten.

De voorzitter : Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, hoewel ik moet toegeven dat ik verdeeld gelukkig ben. Ik ben blij te vernemen dat er heel wat initiatieven lopen, maar ik betreur dat dit tot op vandaag nog altijd niets heeft opgeleverd. Limburg is zwaar getroffen in dit dossier en we rekenen ten eerste op u. Ik hoop dat er op korte termijn daadwerkelijk iets kan worden gerealiseerd.

Minister Jaak Gabriels : Ik heb meegedeeld waarmee de bedrijven bezig zijn. Ik heb daarbij niet gesproken over Luminus, want het zou te goedkoop zijn dat ik zou verschuilen achter een verplaatsing van een site naar een andere. Er zijn wel nieuwe dossiers en er is een infrastructureel gegeven, wat

belangrijk is in het aantrekken van nieuwe dossiers. Voor mij duurt het soms ook te lang, maar de bedrijven moeten dossiers kunnen afgerond krijgen en wij kunnen de hand niet vasthouden van degenen die uiteindelijk moeten beslissen.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. We hebben deze namiddag de kans om minister Landuyt hierover aan te spreken. Ik zal specifiek zijn mening vragen over de rol van de VDAB in dit soort dossier. Hij is daar blijkbaar niet onverdeeld gelukkig mee. We zullen in het oog houden of er een vliegende ploeg naar Hasselt komt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de adviescheques

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de adviescheques.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Vlaamse regering heeft haar goedkeuring gehecht aan het besluit inzake de adviescheques. Het systeem werd voorgesteld op de e-governmentconferentie van 20 februari 2003.

De officiële lancering van de adviescheques is voorzien op 4 maart, tenminste als het systeem werkt, want ik hoor nogal wat klachten over het systeem van e-government. Vanaf dan zou men op het internet terecht moeten kunnen voor aankoop van deze KMO-cheques.

Voortaan zal dus elke KMO tot 820 adviescheques kunnen aankopen aan 30 euro, waarvan de helft betaald wordt door de overheid. In totaal is hier 50 miljoen euro voor voorzien, wat overeenstemt met 333.333 adviescheques per jaar. Het is de bedoeling dat KMO's adviezen kunnen inwinnen inzake alge-

Laurys

mene bedrijfsorganisatie, strategie, personeelsbeleid, marketing, automatisering, informatisering, milieu en dies meer.

Tot nu toe kunnen deze cheques enkel door bedrijven aangekocht worden. Zij vervangen als het ware de adviezen van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, de VCPB, die na een evaluatie door de minister eigenlijk werd afgeschaft en waarvoor nog een decretale ingreep nodig is.

Mijnheer de minister, op 5 december 2002 heb ik u hierover reeds een vraag om uitleg gesteld. Ik heb u toen gevraagd of u overwoog om ook de werknemers het recht te geven om adviescheques aan te kopen omdat daar in de huidige regeling van de VCPB wel in is voorzien. Werknemers hebben de mogelijkheid op eigen initiatief advies te vragen, maar dat zal nu niet meer kunnen.

We hebben het toen gehad over de brainstorming. U zei dat het u verwonderde dat de werknemersvertegenwoordigers toen geen vragen hebben gesteld. Ik heb nochtans van hen gehoord dat ze de kans niet hebben gekregen om vragen te stellen, maar dat het wel degelijk hun bedoeling was om dat punt op de agenda te krijgen.

U hebt geantwoord dat het niet voorzien was dat de werknemers deze cheques konden aankopen, maar dat u er niet a priori tegen bent. U zou mijn vraag 's anderendaags ter sprake brengen op de ministerraad en aan uw collega's voorleggen. U hebt gezegd dat, mocht er een aanpassing van de nieuwe regeling komen, het niet de bedoeling is het hele systeem opnieuw uit te stellen, want dat zou de procedure opnieuw vertragen. Ze zouden er nadien aan kunnen worden toegevoegd, zoals met de opleidingscheques is gebeurd. De vakbonden hebben intussen een heel concreet voorstel ingediend om adviescheques door werknemers te laten aankopen.

Wat is het standpunt van de Vlaamse regering ? Wat is er beslist op de ministerraad ? Bestaat de bereidheid om initiatiefrecht voor de aankoop van die adviescheques toe te kennen aan de werknemers ? Is daartoe voorzien in een timing ?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, op 14 februari 2003 hechtte de Vlaamse regering definitief haar goedkeuring aan het besluit over de adviescheques. Daarmee wordt de

maatregel van de adviespremies omgevormd tot een modern instrument.

De bedoeling van die adviescheques is kleine en middelgrote ondernemingen te stimuleren extern advies in te winnen. KMO's zijn zich vaak niet bewust van hun behoefte aan externe ondersteuning. De voornaamste reden waarom Europese KMO's nog in te geringe mate een beroep doen op extern bedrijfsadvies, blijkt de hoge kostprijs ervan te zijn. Met de adviescheques kunnen KMO's tegen verminderde kosten extern advies inwinnen.

De doelgroep van dit nieuwe subsidiesysteem zijn de kleine en middelgrote ondernemingen in het Vlaams Gewest. Er is niet ingegaan op de suggestie van de SERV om werknemers toe te laten om adviescheques te kopen. Enerzijds is dat decretaal onmogelijk omdat het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaams Gewest alleen toelaat dat steun wordt verleend aan – en ik citeer : 'natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, en de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, de Europese economische samenwerkingsverbanden en de economische samenwerkingsverbanden die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaams Gewest of zich ertoe verbinden in het Vlaams Gewest een exploitatiezetel te vestigen'.

Anderzijds is er een technische hindernis. Er wordt namelijk gewerkt met een webapplicatie waarbij de onderneming zich moet aanmelden door middel van zijn BTW-nummer, of zijn RSZ-stamnummer indien het om een niet-BTW-plichtige gaat. Ook voor vrije beroepen is in een bijzondere aanmeldingsmogelijkheid voorzien.

De bevoegdheid voor de werknemers met betrekking tot falingspreventie zal daarentegen wel worden opgenomen in de taakstelling van het Huis van de Vlaamse Economie. Het eerste huis wordt geopend op 26 maart in Gent. Aangezien het Huis van de Vlaamse Economie zal instaan voor de eerste lijnshulp aan ondernemingen, waaronder ook preventiebeleid en probleemdetectie worden verstaan, kunnen zij fungeren als aanspreekpunt voor werknemers die zijn tewerkgesteld in bedrijven waar er een aantoonbare indicatie is van een belangrijk falingsrisico.

Het is geenszins de bedoeling dat de activiteiten van het huis die van de Kamers van Handelonderzoek overlappen. Deze laatste sporen actief bedrijven op waar er reeds duidelijke tekenen zijn van een falingsrisico. De taken van het huis en de Ka-

Gabriels

mers op het vlak van falingspreventie zijn complementair.

Voorts is het de bedoeling dat een werknemer of werkgever via een webapplicatie de onderneming waar hij of zij tewerkgesteld is, in een heel erg vroeg stadium zou kunnen screenen op falingsrisico via het zogenaamde early warning system, een gesofisticeerd falingspredictiemodel, gebaseerd op financiële gegevens die eventueel worden aangevuld met knipperlichtgegevens inzake RSZ- en BTW-achterstand, dat ondernemingen met een verhoogd risicoprofiel detecteert. Als blijkt dat de onderneming in kwestie inderdaad een risico op falingsloopt, dan kunnen de werknemer of de werkgever een beroep doen op het Huis van de Economie.

Uit onderzoeken met betrekking tot preventief bedrijfsbeleid blijkt immers dat de grootste meerwaarde van dit soort beleid ligt in het tijdig onderkennen van bestaande of dreigende continuïteitsproblemen in een onderneming. De Huizen van de Economie kunnen hierin samen met gespecialiseerde adviesinstanties dus een belangrijke rol spelen.

Het is de bedoeling de Huizen van de Economie in de loop van dit jaar stapsgewijs te openen. Gedurende het lopende jaar zal voornamelijk aandacht worden besteed aan de pooling van de verschillende diensten die deel zullen uitmaken van het huis, een deel van de GOM, het VIZO, Export Vlaanderen en de DIV, om op deze wijze een synergie te realiseren.

Juridisch moet het huis ingebed zijn tegen het eind van dit jaar zodat er op 1 januari 2004 ook decretaal sprake is van een Huis van de Vlaamse Economie. In de taakstelling werd in elk geval de noodzaak aan preventief bedrijfsadvies opgenomen, de opening van de genoemde database staat ook nog voor dit jaar op de agenda.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, u verwees naar het decreet van december 1993. Het verwondert me dat een en ander beperkt is tot handelsactiviteiten, dus mensen met een BTW-nummer.

De mogelijkheid bestaat wel zich te wenden tot de kamers van de Huizen van de Economie, maar dat gaat over het falingspreventiemodel, een compu-

termodel waarin gegevens moeten worden ingebracht. Is dat voor werknemers wel doenbaar? Ze beschikken immers niet over die gegevens, en kunnen ze dan ook niet inbrengen om het programma te consulteren.

Minister Jaak Gabriels : We bieden het hen aan.

De heer Jan Laurys : U biedt het programma aan, maar hoe kunnen ze de cijfergegevens van het bedrijf zelf inbrengen in het computerprogramma van die kamer van het Huis van de Economie om een berekening te laten maken van de risicofactor?

Minister Jaak Gabriels : Ik zal dit nog verder concretiseren om duidelijk te maken dat het wel degelijk mogelijk is, en dat de toegang tot dat systeem voor werknemers wordt gegarandeerd.

De heer Jan Laurys : Ik heb begrepen dat er niet wordt ingegaan op het voorstel van de vakbonden om werknemers het recht toe te kennen adviescheques te kopen.

Minister Jaak Gabriels : Dat is op dit moment door de aard van het systeem niet mogelijk, omdat een BTW-nummer of een RSZ-nummer moet worden ingevoerd. We zouden daar het hele decreet opnieuw onmogelijk door maken. Het is nu dus niet haalbaar, maar we zullen deze doelstelling wel nastreven en er een oplossing voor zoeken. Het staat dan ook al in de taakomschrijving.

Ik heb verwezen naar 1993 omdat we, toen we deze gegevens verzamelden, ons baseerden op de bestaande decreetgeving op de expansiesteun. Dit is opnieuw overgenomen op Europees vlak. Er is dus niets veranderd. We moeten ons zo opstellen.

De heer Jan Laurys : U mag dit zeker niet zien alsof de werknemers per se weer een extra mogelijkheid willen. Het is een terechte bekommernis van werknemers omdat we uit ervaring weten dat juist werkgevers die een doorlichting van hun bedrijf nodig hebben, te nonchalant zijn om er een te laten doen. Het is vaak omwille van de bezorgdheid van de werknemers dat uiteindelijk toch een risico-analyse wordt opgemaakt. Daarom stellen de vakbonden de vraag het initiatief aan de werknemers toe te kennen.

Minister Jaak Gabriels : Ik zal een en ander, zodra het concreet is uitgewerkt, aan de leden van de commissie laten bezorgen. Het komt er vooral op aan te weten hoe het op het terrein in zijn werk zal gaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.26 uur.*
